

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-718

1.9.2022

Landkreditt Forsikring AS

Næringsliv

Ansvarsforsikring – skade på gårdsdyr.

Da klager var sykemeldt leide han inn flere avløserere for å ta vare på dyrene på gården. Klager anførte at dyrene ble påført skader i avløserperioden og fremsatte et erstatningskrav mot avløserlaget. Skadene ble senere meldt til avløserlagets ansvarsselskap. Én av avløserne var usikker på om han hadde påført en skade med forutleggeren. De andre avløserne avviste at de hadde påført dyrene skader. Selskapet avslo å dekke skadene under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort at avløserne hadde handlet uaktsomt. Klager argumenterte med at avløserne hadde begått en rekke feil. Feil bruk av melkemaske ga jurproblemer grunnet vakuumfeil, vaskevann med syre/base ble innblandet i kalvedrikke og en kvige ble påført skade av forvogna. Etter en ny vurdering kom selskapet til at det ikke var sannsynliggjort at kjevebruddet på kviga kom som følge av påkjørsel fra avløserne. Selskapet avviste også å dekke skade på kyr med mastitt og endokarditt. Selskapet valgte imidlertid under tvil å erkjenne et erstatningsansvar for begge kalvene og veterinærutgifter som kunne tilbakeføres til denne hendelsen. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på gårdsdyr.

Forsikringstaker har tegnet bedrifts- og produktansvarsforsikring. Avløserlaget er medforsikret under denne avtalen. Forsikringsavtalen omfatter bl.a. følgende vilkår:

5. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for person- og tingskade som sikrede pådrar seg etter gjeldende rett i Norden, med mindre ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i egenskap av bruker av fast eiendom som benyttes i forbindelse med den forsikrede næringsvirksomheten.

Forsikringen omfatter ikke rent formuestap.

5.1 Definisjoner

Som personskade anses fysisk skade på person, inklusive sykdom, psykisk skade og dødsfall som følge av personskaden.

Som tingskade anses tap av eller fysisk skade påført fast eiendom eller løsøre, herunder dyr eller når elektronisk lagret informasjon går tapt. Formuestap som er en direkte og påregnelig følge av tingsskaden anses også som tingskade.

Som rent formuestap skal forstås økonomisk tap som ikke er en følge av eller står i sammenheng med skade på person eller ting.

Klager var sykemeldt i årsskiftet 2020/2021 og leide derfor inn flere avløserer for å ta vare på dyrene på gården. Klager har redegjort for at det ble påført skader på flere dyr i avløserperioden. Klager fremsatte derfor krav om erstatning på kr 237 647 til avløserlaget den 4.3.21.

Den 3.5.21 leverte klager to skademeldinger til forsikringstaker. I skademeldingen som gjaldt to kalver og kyr skrev klager at:

2 Kalver ble syke og døde senere av syreskade i von (Mage) pga vaskemiddel i melken, dette på grunn av feil bruk av melkeanlegg (hadde fått opplæring av ...) Et spjeld som skal åpnes ved melking og lukkes v/vask hadde ikke blitt brukt riktig Dette resulterte også i mange jurbetennelser og ødelagte kyr som ble behandlet og etter hvert slaktet (se vedlegg)

I skademeldingen som gjaldt skade på kvige skrev klager at:

Uvisst nøyaktig dato for skaden men var i årsskiftet 20-21 ... oppdaget skaden uke 1-2021 Skadeomfang: Mellomstor kvige påkjørt av forvogn med kjevebrudd som resultat, kvige ble undersøkt av dyrlege ...

Forsikringstaker innhentet forklaringer fra avløserne som arbeidet med dyrene i perioden klager var sykemeldt. Avløser A. har gitt følgende forklaring om skade på kvige:

Vedrørende skade på kvige Jeg var avløser hos (...) i romjulen samt 1. januar til 3. januar Jeg oppdaget skaden på kvelden 1. januar. Jeg er usikker på om jeg forårsaket skaden. Vanskelig å si med en uoversiktlig forutlegger, var forsikring under utføring.

Avløser B. har gitt følgende forklaring om skade på kvige:

Jeg var avløser hos (...) i slutten av desember. Jeg har i den perioden jeg var der ikke registrert at jeg har forårsaket denne skaden.

Avløser C. har gitt følgende forklaring om skade på kyr og kalver:

Hei. Dette er meget grove beskyldninger. Ingen kalver var syke mens jeg var der. Det var ei ku som hadde blitt behandlet for jurbetennelse når jeg starta og som jeg fant ut at ikke hadde blitt bra. Jeg fulgte med på celletall og det va høyt og etter samtale med skar så satte vi bort en spene. Og så var det ei ku til som jeg fant ut hadde høyt celletall og som va nykalvet. Det fortalte jeg og til Han fikk beskjed av time at han hadde høyt celletall og jeg testet og fant de to og fortalte det til skar. Jeg hørte ingen ting om syke kalver eller kyr når jeg va der. Så og komme med dette nå flere måneder etterpå er meget mistenkelig og meget grove beskyldninger.

Skademeldingene ble oversendt til ansvarsselskapet den 15.11.21.

Dagen etter avslo selskapet å dekke skadene. Selskapet begrunnet avslaget med at det ikke var sannsynliggjort at vilkårene for erstatning var oppfylt, herunder at avløserne handlet uaktsomt, eller at det forelå årsakssammenheng mellom eventuell handling/unnlattelse og økonomisk tap.

I klagen til selskapet av 15.12.21 argumenterte klager med at skadene skyldtes handlinger/unnlattelser fra avløserne, og at vilkåret om ansvarsgrunnlag derfor var oppfylt. Klager fremla også en attest fra dyrlege, hvor dødsårsaken til de to kalvene fremgikk.

Selskapet ba om mer informasjon for å ta stilling til saken den 8.2.22. Klager svarte på selskapets spørsmål den 11.2.22. Den 8.3.22 skrev selskapet endelig vurdering i saken. Selskapet kom til at det ikke var sannsynliggjort at kjevebruddet på kviga kom som følge av påkjørsel fra avløserne og avslo dette kravet. Selskapet avviste å dekke skade på kyr med mastitt og endokarditt på bakgrunn av at det ikke var tilstrekkelig bevist at disse skadene skyldtes avløserlaget. Selskapet valgte under tvil å erkjenne et erstatningsansvar for begge kalvene og veterinærutgifter som kunne tilbakeføres til denne hendelsen.

Klager krever ytterligere erstatning for skade på dyr og anfører at avløserlaget må holdes ansvarlig for skadene. Det ble begått en mengde feil av avløserne som resulterte i dødsfall, nødslakt og jurbetennelse. Feil bruk av melkemaskin ga jurproblemer grunnet vakuumfeil. Videre ble

vaskevann med syre/base innblandet i kalvedrikke. Et dyr ble påført skade av forvogna. Dette ga en mengde dyrlegebesøk for å prøve å rette opp skadene.

Forsikringsselskapet mener det ikke kan bevises at det er avløserne som har forårsaket hendelsene i fjøset, selv om det kun var avløserne som jobbet i fjøset i perioden da hendelsene skjedde. Klager var på tidspunktet 100 % sykemeldt og utførte ikke arbeid i fjøset. Noen av hendelsene er også dokumentert av dyrlege, og selskapet har fått navn og telefonnummer som det kan kontakte dyrlege på.

Selskapet avviser ytterligere krav på erstatning og anfører at saken ikke er egnet for skriftlig saksbehandling hos Finansklagenemnda, ettersom det vil være nødvendig med muntlige vitneavhør for å avklare saken.

Selskapet anfører at vilkårene for erstatning uansett ikke er oppfylt. Innsendt dokumentasjon skulle ta sikte på å belyse om det foreligger et ansvarsgrunnlag, samt dokumentere et økonomisk tap og sannsynliggjøre en årsakssammenheng. Forklaringene fra avløserne og klager står i de fleste tilfeller i direkte motstrid. Foretaket kan ikke se at det er sannsynliggjort konkrete skadetilfeller som utløser et erstatningsansvar, bortsett fra saken som gjelder de to kalvene. Klager har en teori om at én av avløserne har forårsaket kjevebruddet ved at forutlegger har kjørt inn i kviga. Begge avløserne nekter for dette. Foretaket kan ikke se at denne teorien må anses som mer sannsynlig enn andre alternative forklaringer på bruddskaden, herunder skade fra innredning, andre dyr eller fall. Klager har bevisbyrden, slik at skaden må forbli der den rammer.

Det er ikke sannsynliggjort at det foreligger ansvarsgrunnlag for at kuene ble avlivet og slaktet/utrangert. Avløseren har i sin forklaring nektet for at han ved handlinger eller unnlater har vært uaktsom. Mastitt og endokarditt er alminnelige sykdomstilfeller i en besetning, og det er ikke holdepunkter for å fastslå at det er noen årsakssammenheng med avløserens arbeid og de skadetilfellene som har oppstått.

Øvrige kravposter som f.eks. veterinærutgifter er delvis avslått ettersom de gjelder alminnelig oppfølging av besetningen. Noen av fakturaene har sammenheng med ovennevnte saker hvor selskapet har avvist kravet grunnet manglende ansvarsgrunnlag og årsakssammenheng.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om ansvarsselskapet er ansvarlig for skade på dyr.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408.

Saken reiser spørsmål om avløserne har opptrådt uaktsomt. Siden selskapet har dekket skade på to kalver, gjelder tvisten kvigen med kjevebrudd, samt kyr med mastitt og endokarditt.

Det er ikke fremlagt noen fagkyndig vurdering av skadene. Det er uklart for nemnda om kjevebruddet på kviga skyldes påkjørsel fra forutlegger, og sikrede og C. er uenige om C. utførte sine oppgaver ved melkeanlegget korrekt og om dette førte til skade på kyr. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer under en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).